Stadskerk Nijmegen (OCP), 16 april 2023, 2e zondag van Pasen
Voorganger: Toine van den Hoogen (r.-k.)

[1e lezing: Genesis 8, 6-19] (Nieuwe Bijbelvertaling)
6 Na verloop van veertig dagen deed Noach het venster dat hij in de ark had aangebracht
open 7 en liet een raaf los. Deze bleef heen en weer vliegen totdat de aarde droog was.
8Vervolgens liet hij een duif los om te zien of het water verder gedaald was. 9 Maar de duif
kon nergens een plekje vinden waar ze kon neerstrijken om te rusten en kwam bij hem terug
in de ark, want overal op de aarde was nog water. Hij stak zijn hand uit, pakte haar en nam
haar weer bij zich in de ark. 10 Hij wachtte nog zeven dagen en liet de duif toen opnieuw los.
11 Tegen de avond kwam ze bij hem terug – met een jong olijfblad in haar snavel. Toen wist
Noach dat het water op de aarde verder gedaald was. 12 Weer wachtte hij zeven dagen en
daarna liet hij de duif nogmaals los. Ze kwam niet meer bij hem terug. 13 In het
zeshonderdeerste jaar van Noachs leven, op de eerste dag van de eerste maand, was het
water van de aarde verdwenen. Noach maakte het dak van de ark open en keek rond – de
aarde was drooggevallen. 14 Op de zevenentwintigste dag van de tweede maand was de
aarde droog.
15 Toen zei God tegen Noach: 16 ‘Ga de ark uit, samen met je vrouw, je zonen en de
vrouwen van je zonen. 17 Laat ook alle dieren die bij je zijn naar buiten gaan: vogels, vee en
alles wat op de aarde rondkruipt. Ze moeten weer vruchtbaar zijn en talrijk worden en de
aarde bevolken.’ 18 Hierop ging Noach naar buiten, samen met zijn zonen, zijn vrouw en de
vrouwen van zijn zonen. 19 Ook alle dieren gingen de ark uit, soort bij soort, alle vogels, en
alles wat op de aarde rondkruipt.

[Evangelie: Johannes 20, 19-23] (Nieuwe Bijbelvertaling)
19 Op de avond van die eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar; ze hadden de
deuren afgesloten, omdat ze bang waren voor de Joden. Jezus kwam in hun midden staan en
zei: ‘Ik wens jullie vrede!’ 20 Na deze woorden toonde hij hun zijn handen en zijn zijde. De
leerlingen waren blij omdat ze de Heer zagen. 21 Nog eens zei Jezus: ‘Ik wens jullie vrede!
Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit.’ 22 Na deze woorden blies hij over
hen heen en zei: ‘Ontvang de heilige Geest. 23 Sls jullie iemands zonden vergeven, dan zijn
ze vergeven; vergeven jullie ze niet, dan zijn ze niet vergeven.’

[overweging:]
Gemeente,
Het verhaal gaat dat na twee keer een proef op de som een duif terugkwam met een jong olijftakje. Na de derde keer kwam ze niet terug. Noah heeft drie keer een periode gewacht en toen vertrouwde hij erop dat de aarde was drooggevallen en weer een planeet geworden was waar alle levende wezens konden blijven leven.

Misschien is dat wel de eerste boodschap van Pasen, de belofte in dit verhaal dat de aarde (weer) een planeet zal worden waar alle levende wezens kunnen blijven leven. Vandaag de dag worden wij bestormd door vele verhalen dat levende wezens uitsterven, uitsterven mede als gevolg van de massale toename van ons mensen, die nu de planeet bevolken met 8 miljard. De eerste Paasboodschap is daarom alleen al een eschatologisch perspectief, een perspectief van hoop tegen alle verwachting in, dat er hoop is op ruimte voor alle levende wezens.

Van Noah vertelt het verhaal dat hij 600 jaren oud was. Het is van betekenis om in dit verhaal zulke getallen te noemen. Want de echte cijfers over alles wat aan onze menselijke geschiedenis op de planeet aarde is voorafgegaan, hebben eveneens zulke duizelingwekkende omvang. En de echte cijfers over wat er nu allemaal gaande is op de planeet aarde, ons huis, hebben dat evenzeer. Als een eschatologisch teken is daarom de duif met een olijftakje in haar bek een kleine en zeer voorstelbare boodschap. Het beeld is onze herinnering ingegaan als het beeld van de vredesduif. Ruimte voor alle levende wezens is een prachtige omschrijving van vrede.

Paus Franciscus bouwt in zijn encycliek *Laudato Si'* voort op hetgeen zijn voorgangers over milieu en armoede hebben gezegd, maar geeft er ook een nieuwe draai aan. We kunnen voortbouwen op en doorgaan met wat er al sinds vele jaren gedaan wordt: inzet wereldwijd voor medemensen in nood en voor een andere, meer duurzame levenswijze. Werken aan barmhartigheid én gerechtigheid.
De paus gaat in gesprek met wetenschappers en gelovigen uit andere godsdiensten. Als we bondgenoten zoeken, moeten zij geen kopieën van onszelf zijn, maar moeten we mensen uitnodigen om vanuit hun eigen creativiteit en kennis met ons mee te doen. En laten we mensen in het Zuiden niet zozeer benaderen als 'hulpbehoevenden', maar veel meer als partners in een gezamenlijke inspanning voor een betere wereld. Zij hebben ons heel veel te bieden.
Volgens paus Franciscus hebben de huidige ecologische crisis en de sociale crisis, die armoede veroorzaakt, een en dezelfde oorzaak: een liefdeloze jacht naar eigen gewin en een wegwerpmentaliteit, ook als het om mensen gaat. Solidariteit met medemensen en inzet voor duurzaamheid vraagt om na te denken over onze manier van leven en in hoeverre wij vanuit een dergelijke wegwerpmentaliteit handelen. Dat is het probleem bij de wortel aanpakken.
Steeds opnieuw. Onze inzet komt vanuit een spirituele motivering: de Schepping als geschenk van God en het weten dat alles in deze Schepping teken van God is. Niet alleen dus 'doen' en plannen, maar ook 'dromen' over wat mogelijk is en 'denken' over hoe dat toe te passen. En steeds opnieuw de band zoeken met de bron van alles: de scheppende God.
We weten eigenlijk niet precies hoe de situatie wereldwijd ten goede gekeerd kan worden, er zijn geen gemakkelijke oplossingen, het gaat ons voorstellingsvermogen te boven, maar laten we er desondanks in blijven geloven, ernaar blijven verlangen, ervoor bidden, ernaar

handelen. We moeten openstaan voor wat komt, vanuit het geloven dat daarin verandering ten goede, dat daarin redding te vinden is. Dat mogen we als christenen uitstralen in al ons doen en laten, in de hoop dat die vonk overslaat naar onze omgeving en naar andere mensen. Als een daad van liefde, voegt paus Franciscus daaraan toe.
Zo moge het zijn.

Toine van den Hoogen, t.vdhoogen@gmail.com